

מודולה למפגשי מפקח ומנהליו

הכלה והשתלבות בתוכנית העבודה הבית ספרית

ערכה זו באה לסייע למנהל בית הספר לבנות תוכנית עבודה מקדמת הכלה. אין ספק שרוחו של המנהל ותפיסת עולמו הן המאפשרות יצירת שינויים בית ספריים מקדמי הכלה. לצד התפיסות ושאר הרוח יש צורך גם לנקוט פעולות שיאפשרו יישום של הכלה פדגוגית, חברתית, רגשית וארגונית.

רציונל מקדים

- השאיפה לאפשר הכלה של תלמידים עם מגוון של צרכים נעוצה בתפיסה חברתית וחינוכית רחבה, אך נדרשת גם לתרגום של היבטים יישומיים, מערכתיים ופדגוגיים.
- בבתי הספר מתקיימים תהליכים המקדמים הכלה וכל אחד מבתי הספר נמצא בנקודה אחרת על ציר ההכלה.
- תפקידנו לסייע למנהלים לעצור לרגע, להתבוננות ולמידה ולבחון בינם לבין עצמם, ועם הצוות החינוכי שלהם, את הסדירויות הבית ספריות באמצעות "משקפי הכלה".
- המטרה היא להגדיר את המפתחות להצלחה ואת השותפים המאפשרים הצלחה זו לצד החסמים האפשריים.

הכלי המוצע

בסדנה זו נציג כלי מעורר דיון וחשיבה על אודות המאפשרים והחסמים ליישום חוק החינוך המיוחד, הכלה והשתלבות מנקודת מבטו של המנהל והצוות החינוכי. במהלך הסדנה יעסקו המנהלים, ובהמשך גם הצוות החינוכי, בסוגיות האלה: המטרות המרכזיות של מהלך יישום החוק, המפתחות להצלחה, המוטיבציה והמניעים מנקודת מבטם של שותפים שונים בתהליך, שחקני המפתח להצלחה, תוכניות שמסייעות, גורמים בולמים ועוד.

מהלך הסדנה

שלב א - זיהוי והגדרת המאפשרים והחסמים

המנהלים מתחלקים לזוגות/שלשות ומתבקשים לענות על השאלות שבתוך דף מרכז המתייחסות להצלחה של הטמעת יישום חוק החינוך המיוחד מנקודת המבט של המנהל (ניתן להחליט על נקודות מבט נוספות).

- א. מה הם המפתחות להצלחה? מה, לדעתך, יאפשר הצלחה בהכלת תלמידים בבית הספר הרגיל?
- ב. התבונן בצוות בבית הספר. בחר 3-4 "בעלי עניין" מרכזיים בצוות. מה הם המוטיבציה והמניעים לקידום ההכלה מנקודת מבטם של השותפים השונים?
- ג. נסה לשרטט את מפת בעלי העניין המרכזיים, בתוך בית הספר ומחוצה לו. מי הם, לדעתך, שחקני המפתח להצלחה?
- ד. בידי בית הספר מגוון תוכניות, כלים ומשאבים לקידום מטרותיו ויעדיו. מהי מפת המשאבים שלך? מה הם המשאבים המשמעותיים ביותר שיש בידך למינוף ההכלה (תקציב, כוח אדם, תוכנית ועוד).
- ה. ערוך התבוננות נוספת בבית הספר שלך. מה הם הגורמים שעשויים לבלום או לעכב את הכלתם של התלמידים? אילו כלים או משאבים חסרים לך?

שלב ב - ריכוז התובנות של כלל הקבוצות למסמך משותף

כל זוג מתבקש לכתוב על פתקים בצבעים שונים (אותו צבע למנופים ואותו צבע לחסמים) 2-3 מנופים מקדמי הכלה ו־2-3 גורמים מעכבי הכלה - חסמים. את הפתקים יש לתלות על הקיר.

שלב ג – מהסתכלות נקודתית לתוכנית עבודה

כולם מסתובבים בכיתה ומתבוננים על הפתקים שהודבקו על הקירות. מאשכלים את כל החסמים לקבוצות ומאשכלים את כל המנופים לקבוצות.

מתקיים דיון שבו עולות השאלות האלה:

- מה הם החסמים המרכזיים? עברנו? עבור הצוות שלנו?
- מה המנופים המרכזיים?
- מה חסר לנו כדי לקדם את ההכלה?
- מי/מה יכול לסייע לנו לקדם את ההכלה?
- מהו הכוח שלנו כקבוצת המנהלים בקידום ההכלה? מה נרצה לבקש מהמפקח שלנו, כדי שנוכל להצליח?
- מהו הכוח הטמון בצוות שלנו?

בהמשך, המנהלים כותבים ביחד את הפעולות שלדעתם על המנהל להכניס לתוכנית העבודה שלו לאור המידע שהצטבר במהלך הפעילות הסדנאית.

השירות המרכזי למידע
Ministry of Education
مركز المعلومات في وزارة التربية والتعليم

אפשרות פעולה דרך נקודת המבט של המנהל

משרד החינוך
Ministry of Education
وزارة التربية والتعليم

